

Växjö visar vägen för andra upphandlare

Genom att ställa långtgående sociala krav vid upphandlingen av dryckesautomater och kaffe vill Växjö kommun sticka ut hakan och skapa praxis. Målet är att inspirera kollegor ute i landet att också våga ställa hållbarhetskrav.

– Någon måste gå före, annars händer ingenting. Därför ställde vi medvetet tuffa sociala krav på kaffet, säger David Braic, upphandlingschef på Växjö kommun, som våren 2013 fick priset Utmärkt Hållbar Upphandlare för sitt strategiska och systematiska arbete med hållbar upphandling.

Upphandlingen överklagades av en leverantör. Växjö kommun vann i första instans, men leverantören överklagade igen. Nu väntar kommunen med spänning på svar från andra instans, Kammarrätten.

– Vi vill testa om det går att ställa hårt specialiserade hållbarhetskrav, säger David Braic.

Strategiska frågor

På Växjö kommun är upphandlingsfrågorna centralt placerade, där upphandlingschefen rapporterar direkt till kommundirektören och sitter med i kommunens ledningsgrupp. Frågorna har blivit alltmer strategiska och den politiska viljan ökar löpande. Kommunens uppköps- och inköpspolicy kräver att alla upphandlingar – oavsett storlek – ska ställa relevanta miljö- och sociala krav om det går. Hållbarhetsfrågorna får därmed stort genomslag i kommunen.

– Men som upphandlare går det inte att ha koll på allt nytt. Därför stämmer vi först av med MSR som har expertkunskaperna och är uppdaterade, sedan kompletterar vi med intern kompetens, säger David Braic.

Samordnad varudistribution

Sedan 2011 samordnar Växjö kommun alla sina inköp av konsumtionsvaror (livsmedel, kontorsvaror med mera) via en samlastningscentral med gemensam distribution ut i kommunen. En tjänst som kommunen upphandlat.

Syftet är att sänka kostnaderna via centraliserade beställningar, minska miljöpåverkan, skapa bättre arbetsmiljö vid lassning och lossning, optimera rutterna samt underlätta för små leverantörer att ta sig in på marknaden.

– Antalet leveranser har sjunkit med 82 procent och koldioxidutsläppen med 74 procent per levererad ton vara. Hittills har 30–40 kommuner varit på studiebesök för att lära sig mer av oss, säger David Braic.

Inköp via SKL säkrar efterlevnad

För att säkra att Växjö kommuns större upphandlingar av exempelvis datorutrustning, arbetskläder och kontorsmaterial produceras under vettiga förhållanden har kommunen anslutit sig till SKL Kommentus Inköpscentral AB. Bolaget gör stora samordnade upphandlingar och genomför uppföljning av ställda miljö- och sociala krav på plats i produktionsländerna.

– Det är ett kostnadseffektivt sätt för oss att se till att våra hållbarhetskrav följs även långt bort från Sverige, då kostnaden för granskarna delas av alla parter som deltar i upphandlingen, säger David Braic.

TIPS till andra upphandlare:

- Se till att det finns politisk vilja i kommunen för hållbar upphandling.
- Använd MSR:s kompetens och mallar.
- Börja ställ långtgående krav på en enstaka produkt, utveckla därefter till flera.
- Utnyttja SKL:s anlitate granskare för att följa upp att hållbarhetskrav följs i utlandet.

Läs Växjö kommuns överklagade förfrågningsunderlag av dryckesautomater

Kontakt:

David Braic, upphandlingschef på Växjö kommun

Telefon: 0470-410 55

E-post: david.braic@vaxjo.se